Nr. 28. 1929.

# GAZETA URZĘDOWA

## POWIATU KATOWICKIEGO

Wychodzi tygodniowo. — Cena prenumeraty kwartalnej 3 złote. — Cena pojedynczego numeru 30 groszy.
Cena ogłoszeń: jednołamowy wiersz m/m 20 gr. — Przyjmowanie ogłoszeń w Redakcji, gmach Wydz. pow. pokój 34.
Redaktor: Jan Kędzior st. dyrektor Wydz. Pow., tel. 148, 149.

**KATOWICE, sobota, dnia 13 lipca 1929 r.**

# DZIAŁ URZĘDOWY.

## Obwieszczenia urzędowe.

### OBWIESZCZENIE.

**o poborze dodatkowym do wojska, dla poborowych rocznika 1908 i starszych na terenie Katowice-miasto i powiat, w czasie od 1 lipca do 31 grudnia 1929 r.**

Na podstawie § 248 rozporządzenia wykonawczego Ministerstwa Spraw Wojskowych z dnia 21. III 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 37 poz. 252) do ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym oraz w myśl reskryptu Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach z dnia 17. VI 1929 r. L. Wojsk. 1875|53 — Dyrekcja Policji podaje do publicznej wiadomości, że pobór dodatkowy do wojska dla poborowych rocznika 1908 i starszych na terenie Katowice-miasto i powiat odbędzie się w następujących dniach:

**26 lipca, 23 sierpnia, 20 września, 18 października, 1 listopada i 13 grudnia 1929 r.**

Dodatkowa Komisja Poborowa urzędować będzie w powyżej wyszczególnionych dniach w Magistracie w Katowicach Dzielnica I. przy ulicy Pocztowej Nr. 2 (ratusz) pokój 31 od godz. 8-ej rano do 13-ej popołudniu.

Wszyscy poborowi, którzy dotychczas z jakichkolwiek powodów nie stawili się do przeglądu przed Komisją Poboru Głównego, są obowiązani do stawienia się przed Dodatkową Komisją Poborową w dniach wyżej podanych, a to pod rygorem pociągnięcia do surowej odpowiedzialności w myśl obowiązujących przepisów karnych. Poborowi winni się stawić do poboru o godz. 8-ej rano punktualnie, w stanie trzeźwym, w czystej bieliźnie i należycie wymyci jak również posiadać dowody stwierdzające tożsamość ich osoby.

Katowice, dnia 3 lipca 1929 r.

**Dyrektor Policji:**
w z.
(—) Iwanicki.

### OGŁOSZENIE.

Z dniem 15 lipca 1929 r. zamknięta zostanie dla ruchu publicznego
1) szosa Siemianowice—Mała-Dąbrówka, objazd przez Wełnowiec-Bogucice,
2) szosa Mysłowice — Giszowiec, objazd przez Miejski Janów, szyb Nikisza do Giszowca.

Katowice, dnia 9 lipca 1929 r.

**Wydział Powiatowy:**
(—) Dr. Seidler.

**Robotnik, rzemieślnik, urzędnik, rolnik, wielki przemysłowiec, wogóle wszystkie stany jednoczy Powszechna Wystawa Krajowa w Poznaniu. Jedź i podziwiaj zbiorowe dzieło narodu polskiego!**

STAROSTWO KATOWICE d. 22. VI. 1929 r.
L. dz. G. 213|27.

**OBWIESZCZENIE**

Dyrekcja Policji pismem z dnia 5 czerwca br. L. II. 1942|2 zawiadamia o wygaśnięciu zarazy świń w zagrodzie Jana Wolkerta przy ulicy Kunigundy Nr. 25 w Katowicach-Zawodziu.

---

Starostwo w Chrzanowie pismem z dnia 23 czerwca 1929 r. l. 133/Wet.|29 zawiadamia, że w Krzeszowicach, Byczynie i Trzebionce sprawdzono sporadyczne wypadki u padłych świń, w Rudawie sprawdzono w dwóch zagrodach zarazę pomoru świń, oraz w Ciężkowicach sprawdzono sporadyczny wypadek wścieklizny u psa miejscowego pochodzenia.

**Starosta**
**w z.**
(—) Dr. Gawlas.

---

**OGŁOSZENIE.**

Z powodu robót wodociągowych zostanie szosa Milowicka dla wszelkiego ruchu kołowego na przeciąg 14 dni to jest od 10. do 24. lipca 1929 r. zamknięta.

Objazd przez Sosnowiec—Szopienice lub Siemianowice.

Mała-Dąbrówka, dnia 8 lipca 1929 r.

Naczelnik gminy:
(—) Kosma.

---

**ORDYNACJA**

**w przedmiocie poboru opłat administracyjnych za czynności i poświadczenia urzędowe w gminie Bielszowica.**

Na podstawie art. 19 ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych w brzmieniu ustalonem rozporządzeniem Wojewody Śląskiego z dnia 8 lipca 1926 r. (Dz. Ust. Śl. Nr. 17 poz. 30) wydaje się w myśl uchwały Rady gminnej z dnia dzisiejszego następującą ordynację:

§ 1.

Za niżej określone czynności i poświadczenia urzędowe pobiera się w gminie Bielszowice opłaty według następującej taryfy:

1. Zaświadczenia każdego rodzaju w interesie prywatnym, o ile w następnych pozycjach nie przewiduje się innej stawki . . . . . . 0,50 zł.
   Zaświadczenie obejmujące więcej niż jedną stronę arkusza . . . . 1.00 zł.
2. Udzielanie odpisów na wniosek, o ile odpis nie obejmuje więcej niż jednej strony arkusza . . . . . 0,50 zł.
   Każda dalsza strona . . . . 0,50 zł.
3. Uwierzytelnienie zaświadczeń, opiewających na wartość:
   a) do 100,00 zł. . . . . 0,50 zł.
   b) ponad 100,00 zł. . . . 1,00 zł.
4. Uwierzytelnienie podpisów, odpisów i zaświadczeń . . . . . 0,50 zł.
5. Spisanie wszelkiego rodzaju podań — z wyjątkiem wniosków o sprostowanie wpisów w rejestrach metrykalnych 1,00 zł.
6. Wystawienie duplikatów, kwitów (pokwitowań) lub poświadczeń względnie deklaracji pisemnych Urzędu gminnego lub jego organów względnie oddziałów służbowych . . 0,25 zł.
7. Informacje o stanie majątkowym osób prywatnych, ich mieszkaniu, zawodzie, liczbie dzieci i t. p. . . 0,50 zł.
8. Zaświadczenie pobytu w gminie . 0,25 zł.
9. Zaświadczenie pobytu względnie zamieszkania w gminie celem zawarcia związku małżeńskiego . . . 0,50 zł.
10. Duplikaty poświadczeń szczepienia ospy . . . . . . . 0,25 zł.
11. Za i odmeldowania placówek procederowych . . . . . . 0,25 zł.
12. Wypośrodkowanie lub oszacowanie kwot podatkowych przed nastąpieniem obowiązku podatkowego . . 2,00 zł.
13. Zezwolenie
    a) na używanie terenu dróg i placów przez urządzenia techniczne—rury wodociągowe i t. p. 1,50 zł.
    b) na postawienie straganów, kiosków itp. . . . . . 3,00 zł.
14. Wyciągi i inne świadectwa z ksiąg metrykalnych (oprócz opłaty państwowej) wystawione na
    a) 1/4 arkusza . . . . 0,50 zł.
    b) 1/2 arkusza . . . . 1,00 zł.
15. Poświadczenie zatwierdzenia lokatora na podstawie art. 26 ustawy o ochronie lokatorów z dnia 16 grudnia 1926 r.
    a) gdy chodzi o mieszkania o 1 pokoju z kuchnią . . . . 0,50 zł.
    b) gdy chodzi o mieszkania o 2 pokojach z kuchnią . . . 1,00 zł.

c) gdy chodzi o miaszkania o 3 pokojach z kuchnią . . . 2,00 zł.
d) gdy chodzi o mieszkania o 4-5 pokoi z kuchnią . . . . 10,00 zł.
e) gdy chodzi o mieszkania ponad 5 pokoi z kuchnią . . 15,00 zł.

§ 2.

O ile opłaty pobiera się według wartości, a tejże nie można oszacować, przyjmuje się wartość 30,— zł. Za stronę arkusza po myśli § 1 uważa się każdą rozpoczętą stronę napisaną ręcznie lub na maszynie.

Przy pobraniu opłat za pośrednictwem poczty podwyższają się opłaty o kwotę kosztów przesyłki pocztowej.

§ 3.

Wolne od opłaty są:
1) informacje ustne,
2) czynności i poświadczenia w interesie publicznym,
3) czynności i poświadczenia ustawowo wolne od wszelkich opłat,
4) poświadczenia, potrzebne do uzyskania rent wojskowych lub powstańczych, renty inwalidzkiej, od wypadków, lub specjalnej,
5) zaświadczenia celem osiągnięcia zasiłku na gospodarstwo domowe lub węgla deputatowego,
6) informacje i zaświadczenia, udzielone władzom i publicznym kasom.

§ 4.

Opłatę uiścić należy do kasy gminnej.

§ 5.

W poszczególnych wypadkach naczelnik gminy może obniżyć opłatę lub znieść ją całkowicie, jeżeli płatnik nie jest w stanie do uiszczenia tejże.

§ 6.

Sprzeciwy przeciwko żądaniu opłaty wnieść można do Zarządu gminy w ciągu 4 tygodni, licząc od dnia otrzymania wymiaru względnie od dnia zażądania ustnie opłaty od płatnika.

§ 7.

Statut niniejszy obowiązuje z dniem ogłoszenia.

Bielszowice, dnia 11 maja 1929 r.

Zarząd gminy:

Naczelnik gminy (L. S.) Ławnik
(—) Olszowski (—) Pośpiech

Zgodność powyższego odpisu z oryginałem potwierdza.

Bielszowice, dnia 1. lipca 1929 r.

Naczelnik gminy:
(—) Olszowski.

## STATUT

**w przedmiocie opłat za policyjne zezwolenia budowlane i za dozorowanie nad budowlami w obwodzie gminy Szopienice.**

Na podstawie art. 19 ustępu 1 ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych z dnia 14 kwietnia 1924 r. — Dz. Ust. Śl. Nr. 10 — w brzmieniu rozporządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 8 lipca 1926 r. — Dz. Ust. Śl. Nr. 17. poz. 30 — i uchwały Rady gminnej z dnia dzisiejszego wydaje się niniejszem statut w przedmiocie poboru opłat za policyjne zezwolenie budowlane i za dozorowanie nad budowlami w obwodzie gminy Szopienice.

§ 1.

Za zezwolenia budowlane i dozorowanie nad nowemi budowlami, przebudowaniami, oraz innemi czynnościami budowlanemi, właściciel budowli uiścić winien do kasy gminnej następujące opłaty:

1. Przy wniesieniu nowych budynków — wyłącznie wzmiankowanych pod liczbą 2,—piwnic podwórzowych i innych osobnych budynków piwnicznych, za 100 $m^3$ pojemności 5.— zł. jednak najmniej 50.— zł. Przy wniesieniu budynków przemysłowych i fabrycznych za 100 $m^3$ pojemności 10,— zł. jednak najmniej 100,—zł.,
2. przy wniesieniu nowych budowli znaczenia podrzędnego np. chlewów — wyłącznie stajni, zawodowo prowadzonych ujeżdżalni, wozowni i zajazdów — osobno stojących pralni, stodół, szop, cieplarni do 100 $m^2$ powierzchni, kręgielni, korytarzy itp. budynków halowych o konstrukcji zwyczajnej, za 100 $m^3$ pojemności 3,50 zł. jednak najmniej 35,—zł.,
3. przy znaczniejszych przebudowaniach i przybudowaniach te same stawki, jakie określono pod liczbą 1 i 2, z tem, że przy obliczaniu uwzględnia się tylko ubikacje, które mają być nowo wybudowane lub przebudowane,
4. przy wszystkich innych czynnościach budowlanych 10,—zł.,
5. przy wykonaniu płotów z desek — parkanów, śmietników, gnojowni i dołów kloacznych 5,— zł.,

6. za wytyczenie linji regulacyjnej i wymiar wysokości ulic dla jednego gruntu 10,— zł.

Wolne od opłaty jest zezwolnnie na założenie i przebudowę pieców kuchennych i pokojowych, tudzież szop roboczych z przynależnemi ustępami.

§ 2.

Pojemność budynków stwierdza się mnożąc powierzchnię gruntu, mającą być zabudowaną, wysokością, mierzoną od dna piwnicy, albo gdzie niema piwnicy, od podłogi parteru do górnej krawędzi gzymsu głównego. Przy niejednolitej wysokości głównego gzymsu wchodzi w rachubę wysokość przeciętna. Przy rozbudowanych poddaszach zalicza się przy wymiarze 2/3 ich pojemności.

Powyżej gzymsu głównego położonych części budynku, które służą celom mieszkalnym, oraz balkonów i wykuszów nie bierze się pod uwagę.

Przy piwnicach podwórzowych i innych osobnych budynkach piwnicznych jest miarodajna wysokość od dna do powierzchni ziemi.

Metrów sześciennych, które przekraczają pełną setkę nie liczy się, jeżeli ich jest 50 lub mniej, jeżeli ich jest ponad 50, liczy się je jako pełne sto.

§ 3.

Oprócz opłat wymienionych w § 1 pobiera się:

1. od projektów dodatkowych, które różnią się znacznie od zezwolonych projektów, 1/4 stawek § 1 liczba 1—3,
2. od każdego odrębnego odbioru pojedynczych budowli i prac budowlanych — w stanie surowym—również od każdego nowego terminu odbiorczego — jeżeli pierwotnie przewidziany odbiór w dniu ustalonym nie mógł się odbyć z winy właściciela budowy — stawki najmniejsze § 1 liczba 1—3,
3. od każdego odbioru ostatecznego pojedynczych budowli i prac budowlanych, jak też od powtórzenia terminu odbioru ostatecznego połowę stawek najniższych § 1 liczba 1—3,
4. od przedłużenia zezwolenia na budowanie każdorazowo piątą część pobranych według § 1 liczba 1—3 opłat.

§ 4.

1. Opłat nie pobiera się w razie cofnięcia wniosku o udzielenie zezwolenia na budowanie przed rozpoczęciem badania planów, tudzież w razie odmówienia zezwolenia.
2. Natomiast cofnięcie po rozpoczęciu badania, ale przed udzieleniem pozwolenia na budowanie, natenczas zapłacić należy 1/4 opłat.
3. W razie niekorzystania z udzielonego zezwolenia zwraca się 1/2 opłat.

§ 5.

Opłaty, które ustanawia Zarząd gminy, uiścić należy w kasie gminnej w ciągu 2 tygodni, licząc od dnia po doręczeniu odnośnego zawiadomienia.

Po upływie tego terminu nastąpi ściągnięcie opłaty w drodze administracyjnego postępowania przymusowego.

§ 6.

W wypadkach zasługujących na uwzględnienie Zarząd gminy postanowić może całkowite lub częściowe umorzenie opłat.

§ 7.

Przeciwko nałożeniu opłat wnieść można w przeciągu 4 tygodni, licząc od dnia po doręczeniu zawiadomienia o ustanowieniu opłat, sprzeciw do Zarządu gminy.

Skorzystanie z środka prawnego nie wstrzymuje obowiązku terminowego uiszczenia opłaty.

§ 8.

Niniejszy statut obowiązuje od dnia dzisiejszego.

Równocześnie unieważnia się ordynację z dnia 29 grudnia 1897 r. oraz dodatek z dnia 4 grudnia 1919 r.

Szopienice, dnia 23 kwietnia 1929 r.

(—) Bieniosek (—) Łyszczak
Naczelnik gminy. (L. S.) Ławnik.

---

Powyższy statut zatwierdza się na podstawie § 6 ordynacji dla gmin wiejskich z dnia 3 lipca 1891 roku.

Katowice, dnia 17 czerwca 1929 r.

**Prezes Wydziału Powiatowego**
(—) Dr. Seidler.

Sm. 455|3|29.

# KOMUNIKATY.

## Z posiedzeń Wydziału Powiatowego.

Na ostatniem posiedzeniu Wydziału Powiatowego w Kttowicach odbytem w dniu 9. 7. 29 załatwiono:

1) a) Wydano statut: a) w sprawie Powiatowego Sądu Kupieckiego, b) w sprawie Powiatowego Sądu Przemysłowego.

2) Zatwierdzono uchwały rad gminnych:

a) w Nowej-Wsi i Raszczycach w powiecie Rybnickim, dotyczące odstąpienia gruntów pod budowę szosy Raszczyce—Żytnia—Nowa-Wieś,

b) w Adamowicach i Boguncicach w powiecie Rybnickim, dotyczące odstąpienia gruntów pod budowę szosy Adamowice—Boguncice—Sumina.

3) Zatwierdzono dodatek do statutu w przedmiocie stosunków prawnych urzędników komunalnych gminy Michałkowice, oraz zaopatrzenia pozostałych po nich wdów i sierot.

4) Dalej zatwierdzono uchwałę Rady gminnej w Szopienicach, dot. zaciągnięcia w Śląskim Urzędzie Wojewódzkim pożyczki w wysokości 800000 zł na wybudowanie domów mieszkalnych.

5) Ustanowiono taryfę opłat za urzędowe badanie zwierząt rzeźnych i mięsa w obwodach badania powiatu Katowickiego.

6) Jako oglądaczy mięsa wyznaczono:

a) na obwód badania Szopienice p. Teodora Mela, lek. wet.,

b) na obwód gminy Siemianowice Śl. lek. wet. p. Witolda Meinharta,

c) na obwód Janów p. Franciszka Misza,

d) na obwód Huta Jerzego p. Jana Masłowskiego.

7) Zgodzono się na zawarcie umowy pomiędzy gminą Halemba i Górnośląską Spółką Elektryczną w Katowicach w sprawie zaprowadzenia w gminie Halemba elektrycznego oświetlenia.

8) Zgodzono się dalej na zaciągnięcie przez gminę Halemba pożyczki w wysokości 15000 zł na cele zaprowadzenia w gminie oświetlenia elektrcznego.

9) Gminie Bykowina udzielono 2000 zł. tytułem subwencji na naprawę szosy Bykowina—Kochłowice.

## OPŁATY STEMPLOWE.

### Wykładnia ustawy o opłatach stemplowych ustaloną przez Ministerstwo Skarbu.

*Skróty: u. o s. — ustawa o opłatach stemplowych z dnia 1 lipca 1926 r. (DURP. Nr. 98, poz. 570).*

*r. w. s. — rozporządzenie wykonawcze z dnia 20 listopada 1926 r. (DURP. Nr. 123, poz. 713).*

**212** (Art. 56). Pismo, stwierdzające umowę, na mocy której właściciel nieruchomości sprzedaje ją komuś, a nebywca nietylko zobowiązuje się do uiszczenia ceny sprzedaży w oznaczonej sumie pieniężnej, lecz nadto bądź zobowiązuje się do perjodycznych świadczeń w naturze na rzecz sprzedawcy, bądź ustanawia na rzecz sprzedawcy prawo użytkowania sprzedanej nieruchomości (bądź zobowiązuje się do świadczeń jednego i drugiego rodzaju), podlega opłacie stemplowej wyłącznie według zasad, podanych w rozdziale dziesiątym u. o. s. Za podstawę wymiaru tej opłaty należy w myśl art. 56 u. o. s. wziąć wartość nieruchomości, a w myśl art. 7 u. o. s. (powołanego w art. 56) wartość nieruchomości nie może być przyjęta w kwocie niższej niż suma: a) ceny sprzedaży, którą w umowie wyrażono w pieniądzach, b) wartości wymienionych wyżej świadczeń perjodycznych w naturze względnie też prawa użytkowania.

Ministerstwo Skarbu stwierdziło, że niektóre organa urzędowe, powołane do wymiaru opłat stemplowych, wymierzają w przypadkach o których mowa — jeżeli kupujący oprócz zobowiązania do uiszczenia ceny sprzedaży, oznaczonej w pieniądzach ustanawia na rzecz sprzedawcy prawo użytkowania sprzedanej nieruchomości — dwie opłaty: jedną w myśl rozdziału dziesiątego, a mianowicie od ceny sprzedaży wyrażonej w pieniądzach i drugą w wysokzści 1% od wartości prawa użytkowania, przytem co do tej drugiej opłaty powołują się na art. 81 (punkt 2) u. o. s. Takie ujęcie jest błędne. Sprzeciwia się bowiem wyraźnemu postanowieniu artykułu 7 (ustęp przedostatni, zdanie drugie) u. o. s., w myśl którego za świadczenie wzajemne uważa się również ustanowienie użytkowania. Przytem art. 81 ma zastosowanie tylko wówczas, gdy umowa o ustanowienie prawa użytkowania jest czynnością prawną *samodzielną* np., gdy ktoś ustanawia użytkowanie wzamian za zapłacenie mu sumy pieniężnej; nie ma zaś zastosowania wówczas, gdy ustanowienie prawa użytkowania jest świadczeniem wzajemnej za nadanie in-

nego prawa, podlegające opłacie stemplowej wyższej niż 1% (L. d. V. 1112|6|27).

**212.** (Art. 81, 84 i 87). Oświadczenie, którem właściciel nieruchomości, położonej na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny niemiecki, wnosi na zapisanie do księgi wieczystej „dożywotniej umowy", obejmującej: a) korzystanie z pewnej części danej nieruchomości, a mianowicie: mieszkanie oraz używanie części budynków gospodarczych, b) perjodyczne świadczenia w naturze np. dostarczanie pożywienia, opału i t. p., c) perjodyczne świadczenia w gotówce — podlega w myśl art. 86 ustępu ostetniego u. o. s. dwom opłatom, a mianowicie:

1) opłacie w wysokości 1% od wartości prawa wymienionego wyżej pod a), jako prawa ograniczonej służebności osobistej (§ 1090 kod. cyw. niem. oraz art. 81 p. 3 u. o. s.);

2) opłacie w wysokości 0,5% od wartości świadczeń, wymienionych wyżej pod b) i c), a mianowicie na mocy art. 84 u. o. s.

Oświadczenie, o którem mowa, nie podlega jednak opłacie stemplowej (a mianowicie na mocy art. 87 ustępu ostatniego, zdania drugiego u. o. s.) wówczas, gdy zawarty w oświadczeniu wniosek o wpis w księdze wieczystej opiera się na darowiźnie lub zapisie. Ten warunek uwolnienia od opłaty stemplowej musi być jednak udowodniony pisemnym aktem darowizny względnie testamentem; okoliczność, że osoba, na rzecz której „wymowa" zostaje ustanowiona, jest właścicielem nieruchomości, ustanawiającym „wymowę", złączoną węzłem rodzinnym lub do rodzinnego zbliżonym, oraz że pismo, zawierające ów wniosek, nie stwierdza zobowiązania do świadczenia wzajemnego — okoliczności te same przez się nie nadają oświadczeniu, o którem mowa, znamion aktu darowizny (L. D. V. 980|6|29).

**214.** (Art. 130). Pismo stwierdzające 1) umowę, na mocy której ktoś darowuje nieruchomość synowi lub córce (lub także przyszłej synowej albo przyszłemu zięciowi) oraz 2) umowę, na mocy której obdarowany syn i jego narzeczona albo obdarowana córka i jej narzeczony ustanawiają wspólność majątkową małżeńską — podlega:

a) ze względu na umowę ad 1) — podatkowi od darowizn (o ile nie zachodzą warunki uwolnienia od tego podatku) oraz

b) ze względu na umowę ad 2) — opłacie stemplowej w wysokości 1% lub 10 zł., przewidzianej art. 130 u. o. s.

Z postanowienia zawartego w art 130, a wyrażonego słowami: „opłacie tej nie podlegają pisma, stwierdzające umowy, które bądź podlegają podatkowi spadkowemu lub podatkowi od darowizn, bądź są od tych podatków zwolnione" nie można wywnioskować, że umowa ad 2) jest zwolniona od opłaty stemplowej. Pomijając już, że przytoczony tekst oddzielony jest od zdania poprzedniego średnikiem, że zatem wiąże się tylko z opłatą w wysokości 10 zł., o której mowa w zdaniu poprzedniem, a wobec tego żadną miarą nie może dotyczyć opłaty w wysokośc 1%, należy podkreślić, że opłacie w kwocie 10 zł. podlegają nietylko pisma, stwierdzające umowę o wspólność majątkowa małżeńską, lecz także pisma, stwierdzające „inne umowy majątkowe małżeńskie". Umowy majątkowe małżeńskie, których treścią nie jest ustanowienie wspólności majątkowej, nieraz podlegają podatkowi spadkowemu lub podatkowi od darowizn, np. w zakresie prawa obowiązującego na obszarze dawnego Królestwa Kongresowego — umowy o darowiznę, unormowane w art. 1082 — 1100 kodeksu cywilnego francuskiego; w zakresie prawa cywilnego rosyjskiego — umowa o wyposażenie córki lub innej krewnej (§ 1001 powołanego prawa (Zb. Pr. tom X cz. I, wyd. z r. 1914); w zakresie prawa austrjackiego — umowa o posag (§§ 1218—1220 kod. cyw. oraz § 31 punkty 1 i 5 ces. rozporz. z dnia 15 września 1915 r., D. P. P. Nr. 278, w brzmieniu podanem w art. 172 u. o. s. Te właśnie umowy majątkowe małżeńskie, podlegające podatkowi spadkowemu lub podatkowi od darowizn, nie podlegają opłacie w wysokości 10 zł., przewidzianej w art. 130 u. o. s. Ponieważ pismo, stwierdzające umowę o wspólność majątkową małżeńską, nie podlega podatkowi spadkowemu ani podatkowi od darowizn, przeto podlega opłacie, przewidzianej w art. 130.

Również z ustępu drugiego art. 2 u. o. s. nie wynika, że umowa ad 2) jest zwolniona od opłaty stemplowej. Powołany bowiem przepis zwalnia od opłaty czynność uboczną, która „nie mogłaby istnieć sama przez się, bez drugiej (głównej)". Umowa o wspólność majątkową nie jest czynnością uboczną w stosunku do umowy o darowiznę, stwierdzonej tem samem pismem. Wspólność majątkowa bowiem mogłaby być umówiona także bez owej darowizny: mogłaby obejmować majątek dorobkowy, a nawet majątek teraźniejszy, który narzeczeni posiadali przed darowizną; nawet w przypadku darowizny wspólność może ograniczyć się do majątku dorobkowego, a o ilo obejmuje majątek teraźniejszy, nie ogranicza się do przedmiotów darowanych: w przypadku obdarowania tylko narzeczonego albo tylko narzeczonej obejmuje również majątek kontrahenta nieobdarowanego. Wogóle więc związek między dwoma kontraktami, o których mowa, nie jest koniecznością logiczną, lecz jest wyłącznie przypadkowy (L. D. V. 10712|6|27).

**215.** (Art. 139). Przewidziane w §§ 1395, 1396

oraz 1398 — 1400 Kodeksu cywilnego niemieckiego oświadczenia męża, tyczące się umów majątkowych, zawieranych przez żonę, o ile zostały sporządzone notarjalnie lub sądownie, lub, jako pisma, sądownie lub notarjalnie uwierzytelnione, podlegają opłacie przewidzianej w art. 139. Powołane bowiem przepisy kodeksu cywilnego niemieckiego mają na celu ochronę praw męża do „mienia wniesionego" (a mianowicie ochronę zarówno w stosunku do żony jako też w stosunku do osób trzecich), względnie też mają na celu umożliwić wierzycielom żony zaspokojenie wierzytelności z mienia wniesionego". Oświadczenia więc, o których mowa — jakkolwiek mogą istnieć tylko w związku odpowiednią czynnością żony — to jednak zmierzają do innego celu niż czynności żony i stwierdzają stosunek prawny między mężem z jednej strony, a żoną i osobą trzecią z drugiej strony, a zatem stosunek prawny inny, niż wynikający z czynności żony, przy którym podmiotami stosunku prawnego są żona i osoba trzecia; oświadczenia te podlegają więc opłacie stemplowej niezależnie od ewentualnej opłaty, której podlega pismo, stwierdzające czynność żony.

Z powyższego wynika również, że oświadczenie męża, o którem mowa, podlega opłacie stemplowej, przewidzianej w art. 139, bez względu na to czy mieści się w piśmie oddzielnem, czy też w tem samem piśmie, które stwierdza czynność żony (L. D. V. 3768|29).

(Dz. Urzęd. Min. Skarbu Nr. 18 z 2. VII. 29).

---

Powiatowe Zakłady Wodociągowe „Rozalja" w Wielkiej-Dąbrówce będące własnością powiatu Katowickiego dostarczyły w miesiącu czerwcu 1929 r. 623319 $m^3$ wody.

Z tej ilości przypada na powiat Katowice-Wieś 312866 $m^3$

na miasto Katowice . . . . . . . . 298690 „

na powiat Świętochłowice . . . . 11763 „

# DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

## Tyfus brzuszny.

**Tyfus brzuszny jest chorobą zaraźliwą** i przenosi się z człowieka chorego na zdrowego podobnie jak inne choroby zaraźliwe np. szkarlatyna, dyfterja, cholera i t. d. Chorobę tę wywołuje bakterja tyfusu, ogromnie odporna na zimno i różne środki odkażające, a natomiast szybko obumierająca w stanie wyschniętym lub wystawiona na działanie promieni słonecznych. Bakterje te dostają się z chorego człowieka albo wprost przez zetknięcie się albo też przy pomocy różnych środków spożywczych jak woda, mleko, masło, ser, surowe jarzyny i owoce. Aby się zarazić muszą bakterje tyfusu dostać się do żołądka i jelit, co zdarzyć się więc może tylko przez połykanie z potrawami lub też przez **brudne ręce,** które dotykały się najprzód przedmiotów zakażonych a potem podnosiły do ust potrawy. Częstokroć muchy siadając na przedmiotach zakażonych lub odchodach ludzkich mogą na swoich nóżkach przenosić zarazki nieraz na daleką odległość. Naturalnie, że bliskie zetknięcie z chorym na tyfus brzuszny ułatwia zakażenie, zwłaszcza, jeśli używa się wspólnych przedmiotów codziennego użytku np. garnków, łyżek. Bardzo często zakażenie może być dokonane na wychodku, w którym mogły się znaleźć drobne cząstki odchodów zakażonych, jak kał i mocz i te dostawszy się na ręce zdrowego sąsiada bardzo łatwo mogą przenieść chorobę do ust.

**W okresie epidemji, jaką obecnie przeżywamy należy więc często myć ręce, zwłaszcza przed jedzeniem, należy wystrzegać się używania surowego mleka, maślanki, zsiadłego mleka, twarogu, surowych jarzyn i owoców, należy potrawy schronić przed muchami, zachowywać bezwzględną czystość mieszkania, korytarzy, podwórek i wychodków.**

Tyfus brzuszny rozpoczyna się po kilku a nawet kilkunastu dniach od spożycia materjału zakażonego i początkowe objawy są nieznaczne, ogólne osłabienie, ból krzyży i głowy, często zapalenie gardła i niewielka gorączka, która z dnia na dzień się wzmaga i by przez 3 tygodnie nie opuścić chorego. W czasie choroby pojawiają się biegunki zupełnie wodziste, podobne do zupy z grochu, a nieraz zjawiają się groźne krwotoki z jelit wywołane przez tworzące się na nich wrzody tyfusowe.

**Śmiertelność na tyfus brzuszny jest dość wielka bo najmniej co dziesiąty chory umiera.** Bardzo często się zdarza, że przebieg tyfusu jest bardzo lekki i trwa tylko kilka dni, bez żadnych groźniejszych objawów, a często zmiany chorobowe mogą być tak nieznaczne, że chory dalej pracuje i poza dolegliwościami takiemi jak ból głowy, krzyży, osłabienie wogóle innych oznak choroby nie posiada i uważa się za niezdrowego, roznosząc chorobę dalej choć bezwiednie. U takich lekko chorych stwierdzić tyfus może tylko badanie krwi i kału.

Aby skutecznie walczyć z tyfusem brzusznym musi przedewszystkiem sama ludność uświadomić sobie, że zakażenie idzie drogą doustną z pokarmami **i że w czasie epidemji należy utrzymywać bezwzględną czystość osobistą a zwłaszcza rąk, czystość swego otoczenia, a wreszcie że należy unikać wszystkich pokarmów podejrzanych, a surowych pokarmów zupełnie nie używać, szczególnie znowu surowego mleka i jego przeróbek, masła i twarogu.**

W czasie wojny ludność zagrożoną tyfusem, poddawano szczepieniom podskórnym, obecnie zastrzyków już rzadko się używa, natomiast wprowadzono szczepionkę w formie pigułek, które po jednej przez 3 dni spożywa się na czczo. Tego rodzaju nadpornianie przez usta okazało się bardzo skuteczne i można każdemu poradzić, zwłaszcza tym, którzy w jakiś sposób zetknęli się z chorym na tyfus brzuszny lub jego odchodami. **Pigułki takie można otrzymać bezpłatnie w publicznych aptekach miejscowych, u lekarzy i w powiatowym urzędzie zdrowia.**

Wszystkie wypadki tyfusu brzusznego, a nawet i osoby podejrzane o tę chorobę powinny znaleźć się w szpitalach zakaźnych, bo tylko tam można przeprowadzić zupełne odosobnienie i wykluczyć możliwość dalszego przenoszenia się choroby.

Osoby podejrzane o tyfus brzuszny winny bez szemrania poddać się badaniu krwi, bo badanie takie robi się nie dla szykany jednostek, ale dla uchronienia bliźnich od zachorowania i możliwej śmierci.

Tyfus brzuszny nagabuje najczęściej osoby młode około 15—35 lat i częściej kobiety niż mężczyzn, bo kobiety zajmując się gospodarstwem domowem i mając większą styczność z surowemi pokarmami, łatwiej mogą się zarazić, to też szczególnie te osoby winne dbać o szczególną czystość osobistą i ostrożność z surowemi, nieprzygotowanemi potrawami.

**Każdy przypadek duru brzusznego lub nawet podejrzenia o tę chorobę należy bezzwłocznie zgłaszać odnośnemu lekarzowi lub miejscowej policji ażeby można chorobę w samym zarodku uchwycić i zwalczyć.**

# OGŁOSZENIA.



Druk. J. Eichhorn, Katowice.